

Lakiosasto

27.8.1998

Työeläkelaitoksille

POTILASVAHINKOLAKI

Hallituksen esitys eduskunnalle potilasvahinkolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 91/1998 vp)

1

ESITYKSEN PÄÄSISÄLTÖ

Potilasvahinkolain muutosesityksessä lain soveltamisalasäännöstä esitetään täsmennettäväksi ja korvauserusteet ehdotetaan säädettäväksi nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Potilaalla olisi oikeus korvaukseen, jos tutkimus ja hoito ei ole ollut asianmukaista ja siitä on syntynyt vahinkoa, joka olisi voitu estää asianmukaisella menettelyllä. Silloinkin kun hoito on ollut asianmukaista, infektioiden aiheuttamia haittoja voitaisiin korvata, jos niitä ei voida pitää potilaan kannalta siedettävänä seurauksina. Kohtuusperiaatteella voitaisiin korvata tutkimuksesta ja hoidosta aiheutuneita erittäin vakavia vahinkoja. Sairaanhoidovälineen tai -laitteen viasta johtuneet vahingot korvattaisiin entistä laajemmin.

Potilasvakuutusyhdistyksen nimi ehdotetaan muutettavaksi Potilasvakuutuskeskukseksi. Muutosesityksessä korvausvastuun ensisijaisuutta, takautumisoikeutta sekä korvausten erottelua koskevia säännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi. Potilasvakuutuskeskukselle tulisi potilasvahinkolakiin perustuva oikeus saada korvaushakemusten käsittelyssä tarvittavia tietoja. Myös lain salassapitosäännöksiä tarkennettaisiin. Näillä muutoksilla on merkitystä työeläkejärjestelmän kannalta.

Vahingon kärsineen olisi esitettävä korvausvaatimus viimeistään kymmenen vuoden kuluessa vahinkoon johtaneesta tapahtumasta. Nykyisin korvausvaatimus voidaan tehdä kahdenkymmenen vuoden kuluessa.

2

VAIKUTUS TYÖELÄKEPUOLELLE

Potilasvahinkolain vaikutuksesta työeläkkeisiin kerrotaan Eläketurvakeskukseen yleiskirjeessä 21/87.

Lakiosasto

27.8.1998

Regressi

Esityksen mukaan potilasvahinkolaki on edelleen toissijainen muuhun lakisääteiseen sosiaalivakuutukseen nähden. Korvausvastuun ensisijaisuutta säätelee lain 8 §.

Potilasvahinkolain perusteella korvausta suoritettaisiin siis edelleenkin vain siltä osin kuin korvaus ylittää muun lain perusteella suoritettavan vastaavan korvauksen tai etuuden. Lakiin tulisi myös säännös siitä, että muun lain mukaisen korvauspäätöksen perusteella tulevaisuudessa erääntyvä korvauserä voidaan vähentää potilasvahinkolain mukaisesta korvauksesta. Tältä osin on kysymys lain sanonnallisesta täsmentämisestä.

Lain sanamuotoa esitetään täsmennettäväksi myös siten, että Potilasvakuutuskeskus voi suorittaa korvauksen hakijalle myös muun lain mukaan maksettavan osan korvauksesta, jos hakijan toimeentulo muuten ilmeisesti vaarantuisi. Nykyisinkin Potilasvakuutusyhdistys on voinut suorittaa korvauksen hakijalle myös muun lain mukaan maksettavan osan korvauksesta, jos muun lain mukaisen etuuden korvauskäsittely on viivästynyt.

Jos korvauksen hakijalla on oikeus saada korvausta tai etuutta saman vahinkotapahtuman perusteella jonkin muun lain nojalla, tämä oikeus siirtyisi Potilasvakuutuskeskukselle siihen määrään saakka kuin se on maksanut korvausta (9 §). Nykyisessä laissa puhutaan vain korvauksesta, mutta sen on tulkittu tarkoittavan myös työeläkettä. Uusi sanamuoto kertoo nykyistä selvemmin, että myös oikeus eläkkeisiin siirtyy Potilasvakuutuskeskukselle.

Esitetyt säännökset eivät aiheuta muutoksia nykyisiin eläkkeen määrän ilmoittamiseen ja eläkkeen maksamiseen liittyviin menettelytapoihin. Yleiskirjeen 21/87 ohjeita noudatetaan siten edelleen lainmuutoksen jälkeenkin.

Potilasvakuutuskeskukselle lakiin perustuva tiedonsaantioikeus

Nykyisin Potilasvakuutusyhdistyksellä ei ole suoraan lain nojalla oikeutta saada tietoja työeläkelaitoksilta, vaan eläkelaitos antaa tiedot eläkkeen määrästä hakijan valtuutuksen perusteella. Valtuutus on potilasvahinkohakemuksessa.

Lainmuutoksen jälkeen Potilasvakuutuskeskuksella olisi oikeus saada maksutta korvauksen perusteen tai korvauksen sisällön määrittämiseksi tarvittavat tiedot mm. työeläkelaitoksilta (5 d §).

Lakiosasto

27.8.1998

Salassapitovelvollisuus

Nykyisen potilasvahinkolain salassapitoa koskeva säännös (13 §) lähtee siitä, että asian käsittelyyn osallistunut henkilö tai henkilö, joka on viran puolesta tai muuten saanut potilasvahinkoasiassa tietoja, ei saa luvatta ilmasta sivulliselle asiaa, joka on lain tai asetuksen nojalla pidettävä salassa.

Nyt salassapitovelvollisuutta koskevaa säännöstä esitetään tarkistettavaksi siten, että Potilasvakuutuskeskuksen ja potilasvahinkolautakunnan henkilöstöllä on salassapitovelvollisuus asian käsittelyn yhteydessä tietoonsa tulleista seikoista. Salassapitovelvollisuus koskee siten kaikkia korvauksenhakijasta saatuja tietoja eikä vain niitä tietoja, jotka lain ja asetuksen mukaan ovat salassa pidettäviä.

Voimaantulo

Lait on esitetty tulemaan voimaan noin puolen vuoden kuluttua siitä, kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu.

3

ESITYKSEN TILAAMINEN

Sekä suomen- että ruotsinkielistä hallituksen esitystä voi tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (09) 5660 566.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio
Riitta Korpiluoma